

Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poolt tellitud uuring
“Nõustamisteenuste kättesaadavus Tartu linnas”

Uuringu läbiviimise periood 05.04.2016 – 03.10.2016

Uuringu teostaja ärinimi, registri kood, kontaktandmed ja esindaja nimi

Uuringu teostaja: Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituut (ERSI)

Registrikood: 80011851

Aadress: Õie 39, Tallinn, 11615

Veebileht: www.suicidology.ee

Allkirjaõiguslik esindaja: Airi Värnik, juhatuse liige ja juhtivteadur

Esindaja lepingu täitmisel: Airi Mitendorf, +3725233188, airi.mitendorf@gmail.com

Uuringu eesmärk oli kaardistada ära Tartu linnas tegutsevate psühholoogiliste nõustamisteenuste ja teraapiate osutajad erinevate sihtrühmade lõikes.

Vastavalt lähteülesandele toob uuring välja

1. Millised asutused pakuvad psühholoogilisi nõustamisteenuseid ja teraapiaid Tartu linnas?
2. Milliseid nõustamisteenuseid ja teraapiaid asutustes osutatakse, kellele need on kättesaadavad ning kuidas nendele teenustele pääseb?
3. Milline on teenuste tunnihind, rahastamine ja rahastajate loetelu ning maksimaalne nõustamise võimikus kuus (inimeste arv) teraapiate ja nõustamisteenuste liikide lõikes ja teenuse osutajate kaupa?
4. Millised teenused ja millistele sihtrühmadele ei ole kättesaadavad?

Uuringu läbiviimisel tehtud tegevused

1. Nõustamisteenuseid ja teraapiaid osutavate teenusepakkujate esmane kaardistamine ja nimekirja koostamine (mai-juuli 2016).
2. Telefonivestlused kõikide teenusepakkujatega andmete kvaliteedi kontrollimiseks (juuni, august, september 2016)
3. Puuduvate andmete täpsustamine e-kirjade vahendusel (juuni, august, september 2016)
4. Esmase andmebaasi loomine ja andmete analüüs (juuni-august 2016)
5. Ümarlaua korraldamine Tartu linna suurimate teenuseosutajate osavõtul Tartu Rajaleidja keskuses 5.septembril 2016 (september 2016).
6. Ümarlaua järgne andmete täpsustamine, puuduvate andmete lisamine, andmete analüüs (september 2016)
7. Nõustamisteenuseid ja teraapiaid koondava andmebaasi loomine vastavalt pakkumiskutsele. Andmebaas antakse uuringu tellijale üle Excel failina.

Hinnang teenuste kättesaadavusele andmete analüüsi ja ümarlaul saadud tagasiside põhjal

- Ühe olulisima teemana vaimse tervise valdkonnas tõstatati ümarlaul ressursside planeerimise vajadust nii edendusele ja ennetusele.
- Psühholoogilise nõustamisteenuste ja teraapiate kaardistamine tõi esile valdkonnaga seotud terminoloogia mitmekesisuse (nt psühholoogiline nõustamine, psühholoogiline abi, individuaalne nõustamine, psühholoogiline konsultatsioon), mis võib osalejatel raskendada sobiva teenuse leidmist. Terminoloogia mitmekesisust nimetasid probleemina ka ümarlaul osalenud spetsialistid. Nõustamisteenuseid osutavate asutuste spetsialistidega kokkuleppel on uuringu tulemusi koondavas tabelis terminoloogia ühtlustatud.
- Uuringu tulemustele ja ümarlaul arutelule toetuses saab öelda, et Tartu linnas on vajadus tõhustada kliendi jaoks tasuta psühholoogilise nõustamisteenuse kättesaadavust ennetustööna. Spetsialistide ümarlaul rõhutati nii individuaalse psühholoogilise nõustamise kui paari- ja perenõustamise vajaduse kasvu. Pere- ja paarinõustamise ning pereteraapia teenused on kättesaadavad pigem rehabilitatsiooniteenuse kaudu, mis on spetsialistide sõnul tegelemine tagajärgedega. Pered jõuavad nõustamisele siis, kui probleemid on süvenenud ja abivajadus pikaajalisem.
- Ümarlaul osalevad spetsialistid pidasid vajalikuks juhtida tähelepanu sellele, et nõustamisteenuste osutaja valikul on oluline pöörata tähelepanu teenuseosutaja pädevuse kontrollimisele.
- Nõustamisteenused ei ole kättesaadavad Tartu linnas elavatele inimestele, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht ei asu Tartus (nt tudengid, kärgpered, kodutud).
- Nõustamisteenuseid osutavate spetsialistide ümarlaul rõhutati vajadust tõhustada nõustamisteenuse kättesaadavust kriisiolukorras, käsitledes kriisi laiemas mõttes. Kuigi kriisiolukorras reageerimise valmisolek tõstab teenuse hinda, peaks Tartu linnas looma psühholoogilise kriisi väljasõidumeeskonna.
- Teenuste osutamisel on piirangud muukeelse elanikkonna nõustamisel. Tõlketeenuse vajadus tõenäoliselt kasvab pagulaskriisi süvenemisel.

- Võimalikeks ressurssideks nõustamisteenuste osutamisel on ka veebipõhised nõustamiskeskonnad (nt Lahendus.net, www.sinamina.ee, www.saeioleyksi.net.ee) ja ülikoolide psühholoogid (Tartu Ülikool, Eesti Maaülikool).